

EXPUNERE DE MOTIVE

Privatizarea societăților comerciale din agricultură și concesionarea terenurilor cu destinație agricolă reprezintă un obiectiv deosebit de important pentru agricultura românească, atât pentru trecerea și în acest domeniu la o economie de piață care să poată asigura țării o dezvoltare durabilă, cât și pentru îndeplinirea obligațiilor pe care România și le-a asumat în scopul aderării la Uniunea Europeană.

La începutul anului 2001, a fost aprobată în Parlament Legea nr.268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului. Acest act normativ stabilește cadrul juridic pentru privatizarea societăților comerciale din domeniul agriculturii, administrarea acestor societăți până la privatizare, precum și regimul juridic al concesiunii sau arendării terenurilor cu destinație agricolă, proprietate publică și privată a statului.

Întrucât procesul de privatizare este în plină desfășurare, este necesară reglementarea situațiilor care conduc la îngreunarea sau stoparea lui, statul fiind prejudiciat prin întârzierea privatizării și, de asemenea, având efecte asupra dezvoltării sectorului privat.

Modificările și completările propuse urmăresc accelerarea procesului de privatizare prin reducerea termenelor procedurale, restructurarea societăților comerciale în scopul prezervării viabilității acestora și sporirii atractivității obiectivelor supuse procesului de privatizare-concesionare, precum și acordarea de condiții favorizante pentru utilizarea activelor aflate în stadii avansate de degradare și care nu mai prezintă interes pentru societățile comerciale care le au patrimoniu.

În aplicarea prevederilor Legii nr.268/2001 au apărut dificultăți din cauza interpretării diferite a dispozițiilor ei, unele fiind echivoce, datorită lipsei reglementărilor unor situații, cum ar fi regimul arendei, precum și din cauza unor greșeli de redactare făcute la momentul elaborării legii, care nu sunt în acord cu normele legale în vigoare și cu instituții și principii de drept.

Astfel, art.4 lit.b) din lege prevede că Agenția Domeniilor Statului este „proprietar mandatat” al patrimoniului statului, ori, Agenția Domeniilor Statului nu este proprietar nici al terenurilor agricole, nici al acțiunilor societăților comerciale, ci ea numai exercită în numele statului prerogativele dreptului de proprietate. În plus, proprietarul are toate prerogativele acestui drept și nu poate fi deci mandatat asupra bunurilor pe care le deține în calitate de proprietar.

De asemenea, art.15 din lege prevede facilități pentru diferite categorii de subiecte de drept, între care și „societățile comerciale agricole”. Legea nr.36/1991 privind societățile comerciale agricole și alte forme de asociere în agricultură stabilește regimul juridic al societăților agricole și prevede în mod expres că acestea nu au caracter comercial. În situația creată prin Legea nr.268/2001, se poate interpreta că toate societățile comerciale care au în obiectul de activitate trecută grupa I CAEN „agricultura”, pot beneficia de facilitățile pe care legiuitorul a dorit să le acorde societăților agricole.

O problemă deosebită pe care urmărește să o reglementeze prezentul proiect de lege este aceea a stabilirii unui nou raport juridic în ceea ce privește terenurile pe care

societățile comerciale le au în exploatare, înainte de privatizare. În practică apar probleme speciale, deoarece, în actuala reglementare, în urma procedurilor de privatizare-concesionare, se încheie două contracte, unul de vânzare-cumpărare de acțiuni și celălalt de concesiune. Contractul de concesiune se încheie nu cu ofertantul declarat câștigător, ci cu societatea comercială ale cărei acțiuni acesta le-a cumpărat.

Această situație prezintă numeroase dezavantaje, deoarece în multe cazuri, Agenția Domeniilor Statului nu deține 100% din acțiunile societății comerciale, iar în acest caz, cumpărătorul unui pachet minoritar nu poate impune în nici un mod adunării generale a acționarilor încheierea contractului de concesiune. Pe de altă parte, prin încheierea contractului de concesiune cu societatea comercială, acționarul, care ar trebui să fie în nume propriu titularul contractului de concesiune, fiind ofertantul câștigător, nu poate beneficia de profitul acestui contract în procent de 100%, ci numai proporțional cu acțiunile pe care le deține, prin dividendele pe care le primește.

Prin prezentul proiect de lege se propune încheierea unor noi contracte de concesiune cu societățile comerciale pe care Agenția Domeniilor Statului le are în portofoliu, contracte de până la 49 de ani, cu posibilitatea prelungirii lor cu încă jumătate din termenul inițial. Prin această operațiune, se crează un raport juridic în ceea ce privește terenurile pe care societățile comerciale le au în exploatare, înainte de privatizare, dreptul de exploatare al terenului aparținând acestora, iar în momentul vânzării acțiunilor, cumpărătorul dobândește și drepturile și obligațiile izvorâte din contractul de concesiune. Este, de asemenea, prevăzută obligația modificării quantumului redevenței, al investițiilor ce trebuie făcute de concesionar, al obligațiilor de mediu, așa cum și le-a asumat cumpărătorul prin oferta făcută la cumpărarea acțiunilor.

Au fost prevăzute și măsuri pentru restructurarea societăților comerciale piscicole, în scopul valorificării eficiente a acestora, deoarece în actuala structură de organizare acestea nu prezintă interes la privatizare. Societățile comerciale piscicole sunt greu de administrat în forma actuală, fiind constituite din 5-10 ferme răspândite pe raza teritorială a unui județ, la distanțe de zeci de kilometri una de alta. Vânzarea unei astfel de societăți, în această formă, constituie o frână în calea privatizării, iar după privatizare, pentru dezvoltarea producției piscicole.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

The image shows the official stamp of the Romanian Government, Ministry of Agriculture and Rural Development, and the signature of Adrian Năstase. The stamp is circular and contains the text "GUVERNUL ROMÂNIEI" at the top, "MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE" around the perimeter, and "PRIM-MINISTRU" at the bottom. In the center of the stamp is the coat of arms of Romania. To the right of the stamp is a handwritten signature in black ink.